

ELŐFIZETÉS.

ERDELYEN ÉS VIDÉKEN

Egy évre ... 800 kor.
Fél évre ... 150 kor.
Egy negyed évre 75 kor.
Egy hónapra ... 25 kor.

Nyitási költségek megállapodás szerinti.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 98.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Révész Ferenc Társaság.
Bulevardi Regula Ferdiánd I. (József főh. ut. 22.)
TELEFON-SZÁM: 98.

Arad, 1920.

Főszerkesztő: **Staub József.**

Szerda, május 19.

21. és 25. sz. rendelet (hibóvitve)

Mi, Erdélyi csapatok parancsnoka, a katonai igazságügyi törvénykönyvnek 32. és 57. §§. II. pontja értelmében, a hadsereg biztosítására és az ország védelmére

ELRENDELJÜK:

a Tiszáig elfoglalt egész területre, mely hadműveleti területnek tekintetik: I. Rend. Ellenszegülőknek lesznek tekintve: a) akik rosszakarat nélkül nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon, az utcán stb. közölni, elterjeszteni, beszélni fognak bármely módon igaz, vagy becépzelt híreket vagy relatív meggyőződésekkel a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről, a katonai hatóságok rendelkezéseiről vagy bármely más dologról, a román hadseregre vonatkozólag; b) akik állomásokon, vonatokon találtatnak, komoly megindokolás nélkül, vagy tolongani, kiabálni fognak és nem fogják tiszteletben tartani a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat; c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet; d) bármely jóakarata személy, aki levelet vitne, azok, akik mások által elősegítik magánilektől átvett leveleket egyik helyről a másikra szállítani; e) akik a hadsereg érdekeit szölgáló rendelkezések ellen lázítanak; f) azok, akik felhatalmazás, vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék nélkül, útkon vagy nyilvánosan, akár katonai parancs folytán, akár nem történt kiűrtett helyiségeket elfoglalnak; g) akik sértő szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget vagy országot; h) bárki, aki rosszakarat nélkül megmérgezi, vagy megfertőzi kutakat, forrásokat, bármely folyó vagy állóvizet, valamint bármely élelmiszert; i) azok, akik kritizálni fogják a parancsnokság által kiadott rendeleteket; j) azok, akik leverik a zászlókat vagy a hivatalok más jelvényeit; k) azok, akik közbelépnek vagy mások közbelépését provokálják, hogy megakadályozzanak egy letartóztatást, vagy a parancsnokság által kiadott rendelet végrehajtását; 2. Ezen rend ellen szegülő a következőképen lesznek megbüntetve: Az a) b) c) és d) pontok alá esők meg lesznek vizsgálva hadbíró által első és utolsó alkalomkor egy évi börtönnel és 2000 Lei-ig terjedhető pénzbírsággal lesznek sújtva. Az e) f) g) h) i) j) és k) pontokba foglaltak ellenszegülői a haditörvényesség által lesznek megvizsgálva és elítélve 3 évig terjedhető börtönnel és 5000 Lei-ig terjedhető pénzbírsággal. Midőn a fent említett tettek közül valamelyik kémskedési vagy árulási szándékkal lesz véghez vite, a háború alatt már életben levő törvények szerint lesznek megüzentve. 3. A rendelet ellenszegüléseinek a meghatározását királyi biztosok, hadbírók, ténparancsnokságok, csendőrtisztek és bármely katonai törzstiszt végzi.

E jelen rendelet, amennyiben lehet, lapok által lesz kihirderve, ki lesz ragasztva minden községben, haditörvényesség székhelyén, hadbíróságokon, parancsnokságoknál, csendőrségeknél és községházaknál, ki lesz hirdelve dobszó által is. E formások betartását jegyzőkönyvileg fogják megállapítani a törzstisztek. E rendelet büntető hatálya életbe lép 3 nap után a fent említett végrehajtásokkal s csak azon személyek lesznek megbüntetve, akik e 3 nap után esnek bűnbe. A 21. és 25. sz. rendelet határozati, amelyeket szintén e parancsnokság ad ki, de a jelen rendelettel nem egyezők, hatályon kívül lépnek abban a vonatkozásban, amikor a rendelet életbe lép. A Parancsnokságunknál Nagyszombat, 1919. május hó 12. Az erdélyi csapatok főparancsnoka

MARDARESCU tábornok s. E.

vezérbíró: Paulescu tábornok.

Felfüggesztették a progresszív hadinyereség-adót

A volt Berinkey-kormány egyik legkíméletlenebb intézkedése volt a hadinyereségadó progresszivitása. Szende pénzügyminiszter programja alapján olyan mérvre emelkedhetett a hadinyereségadó, hogy a vállalkozók esetleges nyereségét egészen felemésztette, ami a vállalkozás megbénulását vonta volna maga után. A volt erdélyi kormányzó-tanács ak-

ceptálta a „lex Szendét.” Aradról indult ki ellene az első tiltakozás, amennyiben az aradi pénzügyigazgató alaposan megindokolt előterjesztést tett a progresszív hadinyereségadó felfüggesztésére. A bucaresti pénzügyminiszterium kolozsvári államtitkársága magáévá tette az aradi pénzügyigazgató előterjesztését és a progresszív hadinyereségadót felfüggesztette.

Mihályi — budapesti missziójáról.

BUCURESTI. A Renasterea Romana jelent: A Kolozsvári Esti-lap munkatársa meginterjúvolta Mihályi Tivadart, a Budapestre kiküldött román misszió vezetőjét küldetésének jelentőségéről. Mihályi Tivadar az újságíróknak a következőket mondotta:

— Az én küldetésem, amely a két állam jövőbeni viszonyát van hivatva megoldani, csak akkor veszi kezdetét, ha a magyar békeszerződést már aláírták. Az aláírás után nyomban felutazom Bu-

dapestre, érintkezésbe lépek a magyar kormánnyal és elsősorban a likvidálás óriási munkájához látok. Az én hatáskörömbe fog tartozni a tisztviselők, nyugdíjasok, rokkantak ügyének rendezése, azonkívül a mulhatatlanul szükséges közgazdasági ügyek lebonyolítása. Azt hiszem mindkét államnak fontos érdeke a közeledés, különösen az export-import és a kereskedelmi szerződések megkötése.

Almay Olivér birtokvásárlása.

BUDAPEST. Pest vármegye közigazgatási bizottságának egyik legutóbbi ülésén foglalkozott gróf Desseffy Emil azon bejelentésével, hogy 4091 holdas ujszászi gazdaságát tizenhatszázötvenezer koronaért eladta Almay Olivérnek és nyolc társának. A közigazgatási bizottság egyhanguan kimondotta, hogy a birtok eladásához nem járul hozzá és a gróftól a szerződés megsemmisítésére kötelezte. A határozat kimondásában az az intenció vezette a közigazga-

fási bizottságot, hogy a mai gazdasági viszonyok között nem tartja helyesnek a birtoknak egy tagban való eladását és ha gróf Desseffy mégis meg akar vállalni ujszászi birtokát, úgy parcellázza azt a földművelő gazdák között. Az ujszászi birtokot megvásároló Almay Olivérnek az aradmegyei Almásalcsilon is van birtoka s. munkapárti programmal egy ideig a nagyhalmagyi kerületet képviselte a budapesti parlamentben.

Hősök emlékezete.

A polgármester a következő hirdetményt adta ki: Öfelsége a királyné kezdeményezésére a törvényhozás május 20-ikát nemzeti ünnepé avatta a harcban elesett hősök emlékére. Ezen nemzeti ünnep különös díszrel lesz megünnepelve az egész országban, megadva az alkalmat az ország összes lakosainak vallás- és nemzeti különbség nélkül, hogy ezen a napon a háboruban elesett halottak emlékeit megtiszteljék. Hogy ezen nap városunkban is illoen megünnepeltessek, a helyőrségi parancsnoksággal egyetértve, elrendelem a következőket: Minden ipari és kereskedelmi tevékenység ezen a napon szünetel.

Az összes üzletek, műhelyek és gyárak zárva tartandók, kivételt képeznek a folytonos üzemi gyárak. A borbélyműhelyek délelőtt 10 óráig nyitva tarthatók. Az összes köz- és magánintézetekben a munka szünetel. Az összes köz- és magánépületek nemzeti lobogóval díszítendők fel. Az ünnepség programja a következő: Délelőtt fél 10 órakor ünnepélyes isteni tisztelet tartatik a g. ke. székesegyházban, amelyen az összes katonai és polgári hatóságok valamint egyesület, társaságok, stb. küldöttségileg részt fognak venni. Az isteni tisztelet után ünnepélyes processióval vonul ki az egész község a várban lévő hősök emlékműjéhez ahol isteni tisztelet lesz a hősök emlékére. Ugyan

csak fél 10 órakor az összes mártírhítelekzetű templomokban is Tedeum tartandó. A hatóság és tanulóifjuság felekezete szerint templomban tartott isteni tiszteleten fog részt venni. Este 8 órakor fátylós menet indul el a városházától a Cloșca (Szt. László), G. Popa (Ferdinánd), Floris (Széchenyi)-utcákon át a Bul. Reg. Ferdinand fúton a Fehér Keresztig, onnan az Eminescu (Deák Ferenc)-utcán át a püspöki palotáig, a fátylós menet onnan a görög keleti templom elé vonul, majd a Szt. Románului (Zrínyi)-utcán át a megyei prefektúra elé megy és a városházaóhoz tér vissza. Ezeket az utcákat este fél kilenctől, a fátylós menet elvonulásáig ki kell világítani. Délután szabadságában áll minden hítelekzetnek saját temetőjében a világháboruban elesett hősök emlékére gyász isteni tiszteletet tartani. Ezen célból kötelesek azonban a helyőrségi parancsnokságnak előzetesen bejelenteni a gyász isteni tisztelet helyét és idejét, valamint a pontifikáló lelkésznek a nevet. Figyelemzetem a közönséget, hogy sem kimentni a temetőbe, sem visszamenni a városba nem lehet processióval. — A polgármester még külön felszólítja a város közönséget, hogy a vártemplom előtti téren emelt emlékmű felavatási ünnepén minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Akik itt maradhatnak.

A városi tanács legutóbbi ülésén igen sok egyének adta meg az Aradon való tartózkodáshoz szükséges engedélyt. A repatriáló hivatal most felszólítja az alábbiakat, hogy tartózkodási engedélyük átvétele végett jelentkezzenek: Gyurkovits Erzsébet Anna, Eichner Vilmos, Viznyovszky Angela, Somorody György, Guttmann Adolf, Weisz Elza, Fischer Sámuel, Cservenka József, özv. Staub Károlyné, Sárközi Ferenc, Székely Lajos, Baner Miklós, özv. Schäffer Frigyesné, Kovalcsik Béla, Molnár Mihály, özv. Telbisz Ottmárné, Friedmann Ignác, Bardóf Gaszton, özv. Csizsár Antalné, Albrecht Magdolna, Weiszberger Lipót, Gallik Artúr, Molnár Sándor, Kirchner László, Ruzitska József, Neuländer Jakab, Schwartz Lipót, Kapus Frigyesné, Gell Bernát, özv. Schwartz Benedekné, Tokai Erzsébet, Tóth Géza, Ámott Margit és a Hunyária textilgyár mindama alkalmazottai, akik tartózkodási engedélyt kértek.

Nitti újra kormányon.

BÉCS. Az itteni olasz körök értesülése szerint Nittit bizta meg az olasz király az új kabinet alakításával. Azt a tervet, hogy valamilyeni volt miniszterelnökből álló kormányt alakítsanak, elvetették.

MŰVESZET.

A arajevai színházi társulat Aradon.

Egy szervezetlen, gyenge erőkből álló román színházi társulat után a arajevai színház tagjai jöttek Aradra vendégszerepleni. Elfogultság nélkül megállapíthatjuk, hogy a vendégtársulat művészi produktója túlhaladta a multkorit társulatét. Tegnap Drégely Gábor A szerencse fia című híres vígjátékot játszották perdülő, stílusos, pompás előadásban. A főszerepet Missa Fotino játszotta gondos alakításban. Kvalitása, szép megjelenésű művész, aki természetes lélekével, egyszerűségével és közvetlenségével igaz és őszinte sikert aratott. Kiemelkedő tagja a társulatnak Marie Luca, aki közvetlenül, nemcsak egyszerűséggel játszik. Stereosa aszóny, Apostoianu és Caputina kuszanyok, valamint Coineanu, Demetrescu, Petrescu, Savu és Divartus a Drégely-komédia kisebb szerepeit játszották pompásan. A gondos díszletet a csekély számú közönség elismerő tapsokkal honorálta. (K.)

A színház heti műsorai

Szombat: Traviata. Csütörtök: A Hősök Sirokjéja. Péntek: Othello. Szombat: Hangverseny, Daphnis és Pán, Alarcosbái 3. felvonása. Vasárnap: délután: Éva. Este: Mátyás.

Nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül rendezti csütörtök este a Hősök Sirja javára a színház a Zsidónő díszelőadását, Rácz Imre és Ladiszlaj József felléptével. Pénteken gondos, új betanulással Othellót eleveníti fel a prózai együttes.

Elutaztak a temesvári színház. A Lőksházán rekordi temesvári színház tegnap este 7 órakor elutazott Magyarországra. Sebestyén Géza szingizgató személyesen hozta el Bucurestiből a díszletek kiviteli engedélyét.

Ma új pikáns műsor a Modern Kabaréban. Nagyszabású új pikáns műsort mutat ma be a Modern Kabaré. Két pompás pikáns bohózat és tizennégy elsőrendű magánzám szerepel az új pikáns műsorban.

A dzsessz öt radagát jövő kedden mutatja be Győző Alfrédné Seimeczyvel az aradi közönségnek a karszemélyzet jutalomjátékán a Vig éjszaka harmadik felvonásában.

Nászéjszaka. Szerdán mutatja be utóllára az Apolló-színház Marcel Prévost hangulatos és meglepő regényét, a Nászéjszakát.

Amerikai kalandortörténet az Urániában. Jack Dickson a címé annak a nagyszabású és érdekes kalandortörténetnek, amelyet az Uránia-színház vetít nagy sikerrel.

Jótekonycsú ünnepi előadások az Apollóban és Urániában. A hősi halottak sírjának fenntartására jótekonycsú művelődést tartanak csütörtökön az Apollóban és Urániában. Mind a két színházban 3 és fél és 5 órai kezdettel a multkor bemutatott katonai fővételek kerülnek vetítésre az akkori betyárakkal. A sorozat első részét az Apolló, második részét az Uránia mutatja be. Este 6, fél 8 és 9 órakor változatos műsort vetít az Apolló és Uránia. Ezeknek az előadásoknak jóvedelmét is a fenntartott jótekonycsú fordítja.

Bécsi kommunisták egy volt miniszter ellen.

Bécs. A bécsi lapok terjedelmes közleményben számolnak be arról, hogy az osztrák fővárosba menekült magyar kommunisták hatalmukba akarták keríteni Schmetzer tábornokot, a volt magyar hadügyminisztert, aki magánúgyeinek elintézésére utazott Bécsbe. Schmetzer a Magyar Korona fogadóban szállt meg a első éjjel egy fél kettőkor két fiatalember hatolt be szobájába. Vették meg a szálloda portásán is. Az idegenek azt adták elő, hogy a rendőrség kiküldöttjei és parancsuk van a volt magyar hadügyminiszter letartóztatására. Schmetzer azonban nem vezette el lélekjelenlétét, hanem igazolásra szólította fel a fiatalembereket, a minnek ezek nem tudták megfelelni.

Ekkor megálltam, beszélt el az utolsó pillanatok Schmetzer hadügyminiszterével. Ők nem a rendőrség emberei, hanem ide menekült magyar kommunisták, bolsevista terroristák, akik azért akarnak elhárítani, hogy tiszul tartassanak.

A volt magyar hadügyminiszter a fiatalemberekkel jött szállodai portást elküldte rendőrökért, a kik megjelenve a szállodában, megállapították, hogy tényleg ma-

gyar kommunisták voltak a két látogató. Azt is megállapították a rendőrök, hogy a két látogató harmadik einkosa, aki az autómobil vezette, amikor meglátta a rendőröket, kerekét oldott. A két telepített kommunisták azzal vádolta meg Schmetzert a rendőrök előtt, hogy monarchista üzeneteket végez Bécsben. Hajnali négy órakor újabb két kommunisták jelentkezett a szállodában, egy hamisított elfogatási parancsot mutattak fel, de ezeket a portás már nem engedte fel a tábernek szobájába. Reggel egy rendőrtisztviselő jelent meg Schmetzernél és a szállodában kutatást tartott. Kiderült, hogy a kommunisták látva azt, hogy nem tudják hatalmukba keríteni a volt magyar hadügyminisztert, bejelentették a rendőrfőnökségen monarchista propaganda miatt. Így akartak kellemetlenkedni neki. A tévedés hamarosan kiderült és a rendőrfőnökségen nagy bocsánatkérések között engedték el Schmetzer tábornokot, akinek még elmondották, hogy éjjeli látogatói Fekete, Steiner és Faragó magyar kommunisták voltak, akik ellen személyes szabadság megsértése címén megindult az eljárás.

Szigoru eljárás a cukor-spekulánsok ellen.

Az aradi rendőrség vezetőjének dr. Popoviciu Valér helyettes rendőrfőnöknek már régebben feltűnt, hogy a nagy cukorárú ellenére horribilis áron bár, de lehet cukrot vásárolni a városban. Meglátta a rendőrfőnök, hogy lánckereskedők egy kiló cukorért, aminek huszonegy korona a maximális ára, 65-100 koronát is elkérnek. A büntügyi osztály Deteschán detektív-csoportja kapott megbízást a titkos cukorárúitók kinyomozására. A detektívek megállapították, hogy Mihailovics és Fodor Thököly-téri fűszerkereskedők fog-

lalkoztak cukorárúitással. Ezek a kereskedők már régebben maximális áron vásárolták 15 mázsa cukrot, majd valamivel drágábban 30 mázsa cukrot. A nyomozás folyamán a rendőrség felhívta az összes aradi kávészokát és cukrázokat, hogy jelentsék be, honnan szerzik be cukorszükségletüket. Az így beszerzett listán egész sereg lánckereskedő neve jutott a rendőrség birtokába, akik ellen a két fűszeressel egyetemben lánckereskedésért és árdrágításért megindították a kihágási eljárást.

A „fehér terror” angol világításban.

LONDON. Az angol lapok részletesen ismertetik az angol kormány hivatalos fehér könyvét, a mely a budapesti angol megbízott hazaküldött jelentéseit közli az állítólagos magyar fehér terrortól. A budapesti megbízott jelentésében megállapítja, hogy fordultak ugyan elő egyes törvényen kívül álló cselekedetek, ezek azonban semmiesetre sem voltak terrorisztikus jellegűek, arról pedig szó sincs, hogy Magyarországon ötezer embert öltek volna meg, vagy, huszezezer embert tartóztattak volna le. A jelentéshez mellékelt Gorton tábornok szolgálati beszámolója szerint az egyes tiltakozásokat a bolsevizmus idején elkövetett borzalmaktól felzgatott lakosság hajtotta végre. Magyarországon mindössen egy internált

tábor van, amelyben 1500 egyént őriznek. Troubridge admirális beszámolója szerint az önkényeskedések legnagyobb része a Kun Béla bukását követő napokra esik, amikor még izzott a diktatúra elleni népgyűlölet s központi kormányzat még nem is volt. „Nevetséges huszezer elfogottról beszélni, éppemígy arról, hogy a börtönbüntetés ekvivalens a halállal. Ennek az alaptalanságán még az én zsidó barátom is nevetett” — mondja a jelentés szerzője. Az egész országban mindössze harminc halálos ítélet hoztak és hajtották végre oly egyéneknek, akik a bolsevizmus tartama alatt közönséges gyilkosságokat követtek el. A bolsevizmus bukása után rövid átmeneti időben a fővárosi községi szociáldemokrata

Es a vörös forradalom által leg többet szenvedettek bosszújának voltak ugyan áldozatai, ezek száma azonban nem halja felül a két vagy háromszázat.

Sucht dr. távozik?

A kolozsvári Keleti Újság írja: Sucha János dr., a felszámoló és egészségügyi bizottság elnöke, hír szerint, nem sokáig marad meg állásában. Az elnök hír szerint a választásokat sem várja. Távozásának magyarázatát azt adják, hogy megromlott egészségi állapotával nem bírja az állásával járó folytonos hazatartást.

A festő műterme.

Lőránt-Lasser Sándor aradi festőművész lakásrekvírási kérelemmel fordult az aradi lakáshivatalhoz, amelyet arra kért, hogy szüleinek Luther Márton-téri lakásából rekvírálja el egy szobát az 6 részére, amit műteremnek akar felhasználni. Kérésében előadta, hogy a szobában eddig egy művész lakott, aki most eltávozott. A szoba megárusított és neki létfontosságú szükség van a világos, műteremnek alkalmas szoba. Mivel a szobára dr. Lőránt Romulus fűrészt is igényt tartott, a lakáshivatal halasztást nem adott.

Nyugdíjasok a prefektusnál.

Már délelőtt az aradi nyugalmazott tisztviselők küldöttsége beszélgetett dr. Cristin Aurél prefektusnál. Varjassy Lajos nyugalmazott polgármester, a küldöttség vezetője arra kérte a prefektust, hasson oda, hogy a nyugdíjasok is lebehat kaphassák javadalmaikat s hogy, ők is megkapják január 1-ig visszamenőleg a lei-különbözetet. A prefektus kijelentette, hogy kérelmüket pártolóláig terjeszti a clujf (kolozsvári) belügyi államtitkárság elé s reméli, hogy rövidesen a tisztviselők lebehat kaphassák meg a fizetésüket s ugyanakkor a nyugdíjasok részére is lebehat utalják ki a járandóságot.

A mai valutapiac.

Arad: kis lei 310, nagy lei 325-330, márcia 400, kis dollár 200, nagy dollár 206. Szeged: korona 30-30.5, márcia 114-115, dollár 60-61.

Főrtön a szeretőknek.

Juhász-Kis Ferenc gyulafehérvári lakos a mult év december 14-én egy barátjával elvágta Patakyl Mihályné ottani asszony nyakát, majd saját nyakán ejtett mély sebet. Juhász Patakyléval akinek a férje fogságban van, viszonyt folytatott és mivel az asszony az utóbbi időben elhidegült tőle, bosszút állt rajta. Szándékos emberölés vádjával állt ma az aradi törvényszék büntetés tanácsa előtt, amely az enyhítő körülmények figyelembe vételével 2 évi börtönnel ítélte.

Rekvirálás megszüntetése.

BUDAPEST. Nagyatádi Szabó Ernő miniszter elnöklésével megkezdte első ülését az új miniszteri kabinet közéleti tanácsa. Az értekezleten az a feltevés alakult ki, hogy a gabonaforgalmat tekintetében a rekvirálás és maradványok fokozatosan meg kell szüntetni olyan formán, hogy a tisztviselők és hadsereg ellátására nélkülözhetetlen mennyiség beszállítását rendbírják el, egyébként pedig a gabonaforgalmat tegyék szabadná.

Báró Wallburg Ernő meghalt.

Valamikor a legnagyobb szenátorok hőse volt Wallburg Ernő báró, akit most az a hír érkezik, hogy Budapesten nagy szegénységben meghalt. Wallburg Ernő tudvalevőleg Ernő Habsburg-főherceg természetes fia volt. Aki csak egyszer is látta, rámondhatta, hogy Habsburg-ivadék. Kemény csatákat vívott a különböző bíróságok előtt jogai elismerése érdekében, örökséget követelt, írásokat reklamált, de természetesen a bíróságok általi hibába kopogtatott. Végre is beállt Budapesten főpincérnek a Newyork kávéházba. A lapok óriási reklámot csaptak neki és főpincérkedése első napján a vendégek valóságos megostromolták a kávéházat. A premierről hasábos indósiások jelentek meg a lapokban. Báró Wallburg Ernő az első napot fényes hírlanccal zárta. Az első íz azonban csakhamar kihűlt a főpincéri karrier csakhamar véget ért. Wallburg Ernő kezdett felelő csúszni a kegyelmi pályán, a pincéri szakszervezetből kinezték és Wallburg Ernő elhírt teljesen az emberek szeméből. Teljes nyomorba jutott és egy pesti lélekfakásban nyolc gyermekével gyötört szegénységben élt. Így is halt meg a múlt héten a legnagyobb elhagyatottságban.

Pünkösdi sport Aradon.

Nagyszombati tornaversenyt rendez a kupa. Megkezdésén a pünkösdi délután fél 5 óráig kezdettel Strifler Ferenc tornatanár. Rég nem láttott ünnepmozdulatok, szabadszportok labotokkal, vívás és labdajátékok teszik a napot érdekessé. Hétfőn az aradi Törökös S. E. fog az AAC-vel barátságos focimérkőzést tartani. A második csapatok mérkőzése 3 órakor, az első csapatoké fél 6 órakor kezdődik. Mindkét nap sportesemények színhelye az AAC. Török Gábor-utcai sporttelep. Jegyelővtől mindkét napra Maici Emil-égnél.

A vármegye egészségügyi bizottságának tagjai május 28-ának délelőtt 10 órájára a vármegyeháza kistermébe gyűlésre hívja össze a vármegyei főorvosokat.

Es gibt nur eine Kaiserstadt.

Bécs város köztársasági tanácsa elhatározta, hogy azon utcáknak nevét, amelyek főhercegekről, királyokról vagy császárokról vannak elnevezve, eltörli és újakkal helyettesíti. Így a Ferenc József Ringet — November 13. Ringnek nevezik. Károly császár Ringet — Opern Ringnek. A Jenő-teret — Viktor Adler-ternek. A Jenő herceg-utcat — Parnstoffer Gasse-nak. Az Albrecht-Gasse-t — Göthe-Gassenak. Albrechts-Platzot — Revolutions-Platznak. A Károly főherceg-teret — Welkwehr-Platznak. Rudolf trónörökös-utcat — Lassale-utcnak. Richard főherceg-

teret — Jaures-utcnak. A Habsburg-teret — Karl Marx-ternek. A Stefánia-teret — Bedel-ternek. A Lajza császárné-utcat — Memmson-utcnak stb. nevezték el. Ez ellen a határozat ellen a keresztény-szocialisták nagyon tiltakoztak és pedig azért, mert az utcák nevének megváltoztatása mintegy százezer koronával terheli meg a várost és a cégeket is ok nélküli kiadásokra kényszeríteni, amennyiben új cégpapírokat és föltörőket kellene csináltatniok. A szocialdemokraták azonban minden ellenvetés dacára keresztülvitték a javaslatot.

HIREK.

Meggyilkolt szenátorné.

BUCURESTI. Galatzból jelentik: Rémes gyilkosság tartja izgalomban Galatzban a hatóságokat. Gh. Ferric volt szenátor, a kereskedelmi kamara volt elnökének a kastélyát kirabolták, majd felgyújtották és a szenátor feleségét meggyilkolták. A gyilkosságot a tűzoltók fedezték fel, akik a romok alatt megtalálták az agyonvert asszony hulláját. A szenátort, aki utban volt külföldre, hazarátvározták. A rendőrség széleskörű nyomozást indított. A gyarmat a cselődségre és egy sofőrre irányul.

ARAD SZENÁTOR-JELŐLTJE. Az Averest-párt központi végrehajtó-bizottsága elhatározta, hogy Aradon a szenátorválasztáson Caza bucaresti egyetemi tanárt lépteti fel. Caza professzor ma táviratilag értesítette a városi prefektust, hogy a jelölést elfogadja.

Drágábbak lesznek a bucaresti újságok. A bucaresti lapok jelentik: Tekintettel a papírnak igen nagy áremelkedésére, a bucaresti lapok kénytelenek lesznek a lapok árát a legközelebbi időben belüli felemelni. Egyben felkérkedést kérnek a lapok a kormánytól az abnormális papíráruk leállítására. Itt jegyezzük meg, hogy míg Bukarestben a lapok a belöldi papírnak 6 leire, a külföldinek 10 leire való emelkedéséért sírnak, addig Erdélyben a belöldi papír ára kilogrammonként 85—86 korona, de csak ritka esetben lehet hozzájutni a kormány kiutalásával, a külföldi papír ára pedig 55—60 korona a kilátás van arra, hogy rövidesen 80 koronára fog emelkedni. Még sürgősebb intézkedést várunk tehát a kormánytól elsősorban az erdélyi papíráruk letörésére.

Műgyűjtemény Temesvárott. Bucaresti. A közoktatásiügyi miniszter elhatározta, hogy Temesváron a közeljövőben műgyűjteményt állít fel. A miniszter a kérdés tanulmányozására egy bizottságot küldött ki, amely a miniszterium kiküldöttéből és több műszaki emberekből fog állani.

Egy uriaszony halála. Nemess Gézané, született Singer Vilma, Nemess Géza aradi terménykereskedő felesége ma hirtelen elhunyt. Nemess Géza több napig Budapesten tartózkodott s ma váratlanul hazérkezett közvetlenül neje halála után. A harminnyolc éves fiatal uriaszonyt férjén és három gyermekén kívül nagy rekonság gyászolja. Temetése holnap délután négy órakor lesz a Perényi-utcai házból. Az uriaszony korai halála városzerte általános részvételt keltett.

BIRÓVÁLASZTÁS KURTI-CSON. F. hó 12-én ejtették meg Kurticsón a községi bíróválasztást és ezzel kapcsolatban az előjáróság megválasztását. Három jelölt közül a volt bíró Olaj Tódor általános szavazattöbbséggel lett megválasztva, aki a kezűz időkben a bolsevizmus alatt életével önköltött a község javai felett.

Fedák Sári megoperálták. Fedák Sári a minap a „Cigánygrófnő” című operett bemutatóján halott érte, partnere, akinek az szereplés első debütje volt eltávoztott egy fánelépést, minek következtében Fedák hanyatesett a színpadon. Eleinte nem sok jelentőséget tulajdonítottak a balesetnek, de Fedák nemekára haves fájdalomról kezdett panaszkodni, úgy, hogy szanatóriumba kellett szállítani, hol operációt hajtottak végre a művésznőn. A műtét sikorult s Fedák a felépülés útján van.

Kerékpárok bejelentése. Felhívom a kerékpár tulajdonosokat, hogy a birtokukban levő kerékpárjaikat folyó év május hó 25-től június hó 2-ig az aradi Allamrendőrség forgalmi ügyosztályában Roth autó-ügyi előadónál jelentsek be, mely alkalommal a közbiztonság szempontjából kerékpárjaik új forgalmi számmal és engedéllyel lesznek ellátva. Azok, akik a bejelentést bármilyen oknál fogva elmulasztják, a mennyiben mulasztásuk súlyosabb elbírállás alá nem esik, 4000 korona, azaz négyezer korona pénzbüntetést és a kerékpárnak elkobzásával büntetettnek. Popoviciu s. k. h. rendőrőrnök.

Bábaképző-tanfolyam. Temesvárott szeptember 1-én öt hónapig tartó bábaképző-tanfolyam nyílik meg, amelynek tanítást nyelve román és német. A beiratások augusztus 15-től 20-ig tartanak. Jelenkezni lehet a vármegyei orvosi hivatalban.

Eljegyzés. Solymossy, Eola és Brunhuber Kálmán jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Évzáró vizsgálatok. Hivatalos közlés szerint az összes városi elemi iskolákban június 5-án, a polgári iskolákban pedig június 4-től 14-ig lesznek az évzáró vizsgálatok.

Az utolsó repatriáló-vonat holnap szerdán délelőtt 11 órakor indul el Magyarországra felé. A vonat 70 kocsiából áll, amelyeken 75 család és 200 magán személy utazik.

Adófizetés. A városi adóhivatal felhívja mindazokat az adózókat, kik a f. évi második adórészletet, valamint a régi esedékessé vált adót, hadmentességi díjat, utadót, visszabályozási költséget, ipartestületi díjat, egyházi adót, munkásbetegséggyógyító járulékot, telekérték adót és csatornaadót be nem fizették, hogy tartozásaikat most fizessék be.

A Neptun-fürdő tavalyi kabimbérlőt felhívja a városi mérnöki hivatal, hogy péntek délután jelentsek be igényüket, mert ellenkező esetben jogukat elvesztik.

Az aradi zsidó nemzeti szövetség fródája Strada Bucur (Eötvös-u.) 13. sz. I. em. Hivatásos órák d. u. 6—7.

Kottamelléklettel jelenik meg a „Szezon” című, kettős pünkösdi száma. A gazdag tartalma ünnepi szám oszloptöbbségben már kapható.

A Kőlcsey-Egyesület elnöksége ezúton is meghívja a választmány tagjait a szerdán délután 6 órakor az egyesület helyiségében tartandó választmányi ülésre.

A Posch-fürdő az urak részére naponta reggel 7 órától délután 1 óráig és délután 4 órától este 7 óráig, a nők részére reggel 8-tól fél 12-ig van nyitva.

A Vidéki Sport legújabb száma a szokott érdekes és változatos tartalommal jelent meg.

Petroleum-üzlet. Értesítjük az alábbi lisztkerülethez tartozó lakosokat, hogy az élelmiszerjegyek IV. számú cikorszelvénye ellenében családonként 1 liter petroliumot osztunk ki, a hatósági cikkeket árusító kereskedők útján. A petrolium ára hterenként K. 5.— Felhívjuk a IV., VI., VII. lisztkerületben lakó kereskedőket, hogy f. hó 19-én szerdán, a VIII., IX. kerületbeli kereskedőket, hogy 21-én pénteken, a XI., XII. kerületbeli kereskedőket, hogy f. hó 22-én szombaton petroliumtulványuk kiváltása végett a közéletmezési hivatalban (Kulturpalota) jelenjenek meg. Közéletmezési hivatal.

Salon Artistique Bulev. Regina Mária (Andrassy-ter) 21., I. em. Antik butorok, porcellánok, órák, virtnék, festmények és szobrok eladása.

Könyvtárakal. Hanglegye két magas áron vesz Kerpel.

Nyersolaj könyv bejelentés. Felhívjuk az iparosokat és motortulajdonosokat, hogy nyersolajigényüket a közéletmezési hivatalnál legkésőbb f. hó 22-ig jelentsek be. A hivatal útján kiadandó olaj kg.-ként K. 6.20-ba kerül. A közéletmezési hivatal.

APOLLO URANIA.

Ma, 19-én:

Nász ójszaka. Farkas Lajka.

A szerkesztésért felel: STAUBER JÓZSEF.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közzétettéket nem vállalunk felelősséget.

Megtörtént tudatjuk, hogy a szerzőt hitves, jó áldása, névér és rokon

Nemess Gézánó

szül. Singer Vilma

1920. május 17-én rövid betegkedés után 38 éves korában boldog házaságának 19-ik évében aszandesen elhunyt.

Temetés a gyászszobából Perényi-utca 16. sz. d. f. hó 16-án d. u. 4 órakor.

Nemess Géza férje, Nemess Olga, Margit és Lilly gyermekei, Gross Izso és neje szül. Singer Róza, dr. Singer Lajos, özv. Singer Hugéna szül. Weiszberger Rezső, dr. Nemess Zeigmund, Nemess Henrik és neje szül. Kann Gizella, Tetisser Armin és neje szül. Nemess Vilma testvérei, sógorai és sógornői. 2314

Csendes részvétet kérünk.

Apró hirdetések

- ### Alkalmazás.
- INTELLIGENTES detschas Klander-
kinderlein mit Klavierkenntnisse sucht Stelle.
Anfrage bitte unter Meite „Bald“ in die
Administration abgeben. 2310
- FÜGÉPÉSZ erdélyi 10 keretes fűrés-
gyárhöz, ki fényűz fűrészek gépekhez és
villanyos berendezések ár, keresetlik.
Cím a kiadóban. 10665
- GYERMEKSZERETŐ leány, ki a ház-
tartásban is segítkezik, felvétetik. Cím
Klein, „Egy“ hirdetőjében. 10666
- FÜSZER és csomag kereskedőszed, a
parfium román és magyar nyelvű ismeret-
tel, állást keres június elsejére. Cím Wal-
linger hirdetőjében Lázár-utca. 9843
- INTELLIGENS fiatal embert a női (odrá-
szakra kedvező feltételek mellett kitanít-
tunk. Fehér si Coma Boulevardul Regina
Maria (Andrássy-tér). 10066
- MINDENKÉppen keresetlik gyermek-
telen párhoz. Ugyancsak egy smoking tel-
jesen új, villanylámpák elvön eladók.
Str. Consistorialul (Batthyányi-utca) 28.
I. em. 2315
- IPARVÁLLALAT keres asznali belé-
pésre 2-3 évi gyakorlattal rendelkező
képes gépészt. Ugyancsak egy vizsgázott
gépész, ki kovácsmunkákhoz is ért, fel-
vétetik. Ajánlatokat szíveségből átvesz
Képpich Zeigmund papírkereskedő Arad.
2324
- KERESNETIK egy tisztességes leány,
aki az összes házi teendőket huzmál-
magával végzi. Teljes ellátáson kívül
szótással együtt 5-600 korona jöve-
delme. Cím Wallinger hirdetőjében Lázár-
utca. 9842
- SZARAZDADAT keresek asznali belé-
pésre. Berger, Brassó-tér 2. sz., I.
em. (Boulevard Carol I.) 2328
- OKLEVÉLÉS tanítandó házi tanítási ál-
lást keres június 1-re, lehetőleg román
családnál. Cím a kiadóban. 2326

Lakás.

- INTELLIGENS uri családú butorost
szobát keres Tállyai Ottó, a Posti Ma-
gyar Kereskedelmi Bank Fiókjának tiszt-
gőze. 2320
- FÜLÖNBELJÁRATU butorost szoba ke-
restetik intelligens fiatal ember részére.
Cím Wallinger hirdetőjében Lázár-u. 9843
- ### Vétel és eladás.
- MODERN GYERMEKKOCSI és egy var-
rógép eladó. Cselen Radnai (Radnai-ut)
64. sz. 2312
- ELADÓ 8 as esztőlgyarantúra és egy 2-as
Karet-féle kokosbók. Klag Antal, Uj-
Arad. 2318

Josif Bodnár

trógep vállalata, villamos erőre berendezett javító
műhelye. Üzemkellékek minden mennyiségben
Arad, I. I. Bratianu Weitzer J.-u. 11. sz.

Kizárólag Welsz-féle Elza-kámfor crémet

használjon, mely az ero-
bort szepitoktől megóvja, meg-
tisztítja. Kapható üvegtégely-
ben, bőkebeli minőségben

HANZU és VAS drogeriakban.
Egy tégely ára 15 korona. 10041

5 m/m. valódi AUER-gyújtókó,
szivarkapapir és hüvely kapható

Scharfstein si Comp. cégnél
Asztalos Sándor-utca 4. 2317

Vesztek magas árban használt férfiruhá-
kat, cipőt, csizmát, azörmeérut,
függönyöket, asztal- és ágylakarokat, férfi
és női lehérműt, szőnyegeket, festmő-
nyeket, csillárokat, tárcsöveket, ebédlő-
és kávékészleteket, dísztárgyakat, bőrö-
döket, táskákat, antik porcellánokat, po-
harakat, nippiket, órákat és butorokat.
Bivásra házhoz megyek. Nagyobb meny-
nyiségért vidékre is.

A. SCHÄCHTER
Arad, Arpád-tér 4.
2316

Van szerencsénk tudatni,
hogy köziamert és közked-
velt hajópoló szerűnket a

Tannoehinipomadét

ismét forgalomba hoztuk. Ez
egy hajhullást és korpa kép-
zést gátló elcsángu gyárt-
mány, a melytől a haj helyem
finomsága lesz és a hajhullás
korpa képződés megszűnik.

Készít: 6840

Dr. Földes si Echs Arad

A butoni kir. járásbírószág.
316-1920. szám.

Idéző hirdetés.

A butoni kir. járásbírószág közhírre
teszi, hogy Casa de pastrare si comer-
ciu societate anonima de pe valea Cri-
sului felporosnak Fair Petru alperes el-
len 1925 ker. tőke és jár. iránt indított
perben a per felvételére és érdemleges
tárgyalásra határnapot tűzött és felhívta
a feleket, hogy 1920. évi június hó 13.
napján délelőtti 9 órakor hivatalos helyi-
ségében (I. emelet 2. alfozám alatt) je-
lenjenek meg, egyzorsmind pedig az al-
peres részére, aki ismeretlen helyen tar-
tózódik ügygondnokul Dr. Dan Sabia
ügyvédet (akik butoni) neverte ki.

A bíróság felhívja az alperest, hogy
a fent megjelölt határnapon és érben
személyesen vagy képviselőre jogosult
és igazolt meghatalmazott által jelenjen
meg, mert ellenkező esetben az ügy-
gondnok fog helyette eljárni.
Buteni, 1920. évi április hó 10. napján.
2311 Dr. Erdős, a k. járás.

Csaky

órák, ókzerórák és vésnök. Elsőrendű óra
javító műhelye és ókzeró vésnöki műterme
Aradon: Str. Horis (Széchenyi-u. I. sz.)

(Millenium épületben!!!) Óra és ókzeró
raktár!!! Saját műhely!!! Pontos és jó mun-
káért garancia!!! Arany és ezüst bevál-
tás; Árfeijam szerint!!! 9971

Fratli Steiner

börkereskedése
Arad, Asztalos Sándor-u. 2-3.
Fióküzlet Ujaradon. 9961

Mindenemű bóránk és cipészkelekak
legelőcsőbb bevásárlási tereháza. Szolid ár.

Illés-u. 64. számú

ház

szabadkézből eladó.

Érdeklődni ugyanott. 2325

Eladó szálloda.

A vajdahunyadi úrpénztár részvény-
társaság közhírre teszi: Vajdahunyadon a
főterem a „Korona” egy emeletes szálló
és vendéglő, mely emeleten 3 terem, 7
szoba, 1 kamara, 1 dupla cselet — föld-
szinten: 1 nagy és 1 kisebb terem, 5
szoba, 1 kamara, 1 istálló kocsiszinnel, 1
diazóó, 2 fűkamara, 1 cukrászda, 1
söntés, 1 tekepálya, 1 tennis, 1 eternittel
fedett nyári ezin szinpadddal és 3-as
csoból áll. E. évi június hó 15-ik napján
délelőtti 10 órakor nyilvános árjelítés utá-
ja a helyszínen legelőcsőbb árúknak eladja.
Kikiáltási ár 500.000 korona. Árverési
szándékozók kötelesek a kikiáltási ár
10%-át bantápnás címén készpénzben az
árverést megelőzőleg lefizetni. Vevőre a
vétel feltétlen kötelező, eladóra nézve
pedig a nyomban megtartott igazgatósági
gyűlés határozatától függ. Az ingatlan
térmetértéke összesen 1056 6/10. 2313

Iuon Kőő

készít és dívalézóvet áruház
Boros Bóni-tér 16. (Waniosó ház.)
Ajánlja dunsan felszerelt raktárát készmő-
és rőfőszáró ókkekben, nagyban és ki-
csinyben. 10021

Samuel Hartmann

vesz és elad ókzavaszt,
témét, rongyot és gyspjut.
Arad, Pista Mihai Vilcosul (Ferno-tér)
1. Boulevardul Regale Ferdinand (Bo-
ros Bóni-tér) 11. 41

EREDETI ANGOL GÉPSZIJAT

Klingerit és egyéb tömitéseket, patkószeget,
angol rézgállcot, kaszaköveket, Ewart-
féle láncszemeket stb. Mindenemű gép-
olajat, henger- és Dynamoolajat, kocsike-
nőcsöt (nem kátránytermék) legfinomabb
Tovotte-kenőcsöt azonnal szállit raktárából

Az Erdélyi Szász Gazdasági
Egyesület Géposztálya
Hagyszében, Balzasso 22. Sürgönyoim: Maschabtelung

Nyomatott az Aradi Nyomda R.-E. rotációs gépen. Kiadótlajdonos Aradi Nyomda R.-E.

MÉH ELADÓ GÁJ, Csorda-utca 27. 2322

PRICS NYEREE, új, felszereléssel, el-
adó. Ferényi-utca 3. 2321

500.000 DARAB kápostá, karaláb, para-
dicsom palánta kapható. Panzár virág-
kereskedés, I. I. Bratianu (Weitzer Já-
nos-utca). 2318

ZONGORA, rövid, elsőrendű keresztbarod
eladó. Strada Romanului 4a. (Zrínyi-utca)
I. em. 2343

BETEGTOLÓ kocsit rúganyos párnázott
eladó. Cím: a kiadóban. 1322

FAJ KOCA 3 malacóval együtt eladó
házmesternél, Ferényi-utca 14. 2327

SZÉP nagy olaszórák eladók. Steiner,
Bulev. Regale Ferdinand I. (Boros Bóni-
tér) 7. 10036

BROSI gyártmányu cipőkróm, darabos
szalmiák kapható Guttman Samu cég-
nél. 10066

MEGVÉTELRE keresek két alig hasz-
nált celyempaplant, esetleg selymet, to-
vábbá asztalkendőket szalvétával. Cím
Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9843

GYERMEKTAPSZEREKET, tápliszteket
(Kufeké, Richter-félet stb.) minden meny-
nyiségben vesz; Tejkosyha, Orczy-u. 4.
2326

ANTIK porcellán, butort, magas áron
vesz Salon Artistique Boulevardul Regina
Maria (Andrássy-tér) 21., I. ba. 597

KÖNYVEKET és könyvtárakat vásárol
Knieszer könyvkereskedése Dobó-u. 10951

VASARLUNK mindenfajta csiszolt és
sima állatszerezó üvegét Dr. Földes si
Echs. 1194

MODERN festményeket, szőnyegeket és
szervizeket vesz Salon Artistique, Bulv.
Regina Maria (Andrássy-tér) 21. 2322

MORMOTTA vagy más szürke kabátot
veszek Cím Neumannó, Boulevardul Re-
gina Maria (Andrássy-tér) 21., II. em. 2320

Ingatlan.

FÖLDSZINTES nagy hárbáz, adómentes,
modern lakásokkal szonnatra eladó. Ér-
tekezni Dr. Zeiner Gusztáv ügyvédit íro-
dájában Strada Eminescu (Deák Ferenc-
utca) 29., a délutáni órákban. 2323

ORSZÁGUT MELLETT 6 held szántóföld
120 ezer korenáért eladó. Cím a kiadóban.
2329

Rézgálic

szavított 98%-os
Schellack Ia
: Gépölaj :
Fehérföld

kapható nagyobb mennyiségben is
Braun N. A.
festékraktárban, Arad, Bul. Reg. Ferdi-
nand I. (Boros Bóni-tér) 7. 2322

Rézgálic

kapható 2315
Kalmár Endrónél
Arpád-tér 5., zsidótemplom-épület

ASZTALOSOK!

Modell- és malomipari asztalokak, Hk-
gépgyárban és malomipari üzemekben
már dolgoztak; előnyös feltételek mellett
felvétetek. Magas törzfizetés, előnyös
élelmiszerbezerzés stb. Szerelőnél in-
gyen lakás és átkozás, ugyancsak há-
lón díjazás. 2324

Viktor Barthmos
ARAD, Str. Alexandri 3. (Salas-utca.)

Kifutó fiu
jó fizetéssel
felvétetik.